

СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО СТРУКТУРИ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МЕДИЧНИХ СЕСТЕР

Сучасні процеси інформатизації та глобалізації висувають на передній план нові соціально значущі завдання. Однією з них є розвиток сфер свідомості людей, їх вміння адекватно розуміти один одного і, отже, конструктивно взаємодіяти, тобто володіти комунікативною компетентністю.

У нашому дослідженні ми спираємося на положення Л.А. Петровської, яка розуміє комунікативну компетентність як психологічну характеристику особистості, що включає в себе сукупність знань, умінь і навичок, які забезпечують ефективність комунікативних процесів. Комунікативна компетентність як інтегративне особистісне утворення має складну структуру. Питання про структуру компетентності фахівця у медичній діяльності органічно вплітається в коло завдань підвищення якості медицини.

Структура і зміст комунікативної компетентності вивчається як в закордонній, так і у вітчизняній психології з різних позицій. У зарубіжній літературі в основному у структурі комунікативної компетентності виділяють такі характеристики як: лінгвістичні (правила мови); соціально-лінгвістичні (правила діалектної мови); дискурсивні (правила побудови смислового висловлювання); стратегічні (правила підтримки контакту з співрозмовником). Вітчизняні психологи розглядають комунікативну компетентність як сукупність когнітивних, емоційно-вольових, поведінкових, мотиваційних, ціннісно-смыслових компонентів, які спрямовані на особистісний розвиток. Аналіз цих та інших підходів дозволив нам сформулювати свою позицію щодо сутності структури комунікативної компетентності у медичних сестер.

Компоненти комунікативної компетентності медичної сестри, на наш погляд, можуть бути представлені у наступному складі: когнітивний компонент (орієнтованість в вербальних і невербальних засобах комунікації), операційний компонент (навички спілкування, вміння регулювати темп мови), мотиваційний компонент (спрямованість особистості, мотивація до оволодіння комунікативною компетентністю), емоційний компонент (прояв емпатії і гнучкості в спілкуванні, установка на партнера по спілкуванню), поведінковий компонент (володіння різними стилями спілкування, адекватна комунікативна поведінка). Така модель комунікативної компетентності, в свою чергу, дозволить визначити чинники, принципи та умови формування комунікативної компетентності медичної сестри.

Отже, визначаючи зміст професійної підготовки фахівця медичної діяльності, слід будувати програму формування комунікативної компетентності в рамках системного підходу за умови гармонізації різнорівневих зв'язків інтегральної індивідуальності, оскільки комунікативна є невід'ємною складовою професійної компетентності, визначаючи при цьому успіх конкурентоспроможної особистості.

Науковий керівник: Ічанська О.М., канд. психол. наук, доцент